

Finanțat de
Uniunea Europeană
NextGenerationEU

Planul Național
de Redresare și Reziliență

CLASA VIITORULUI ȘI INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ

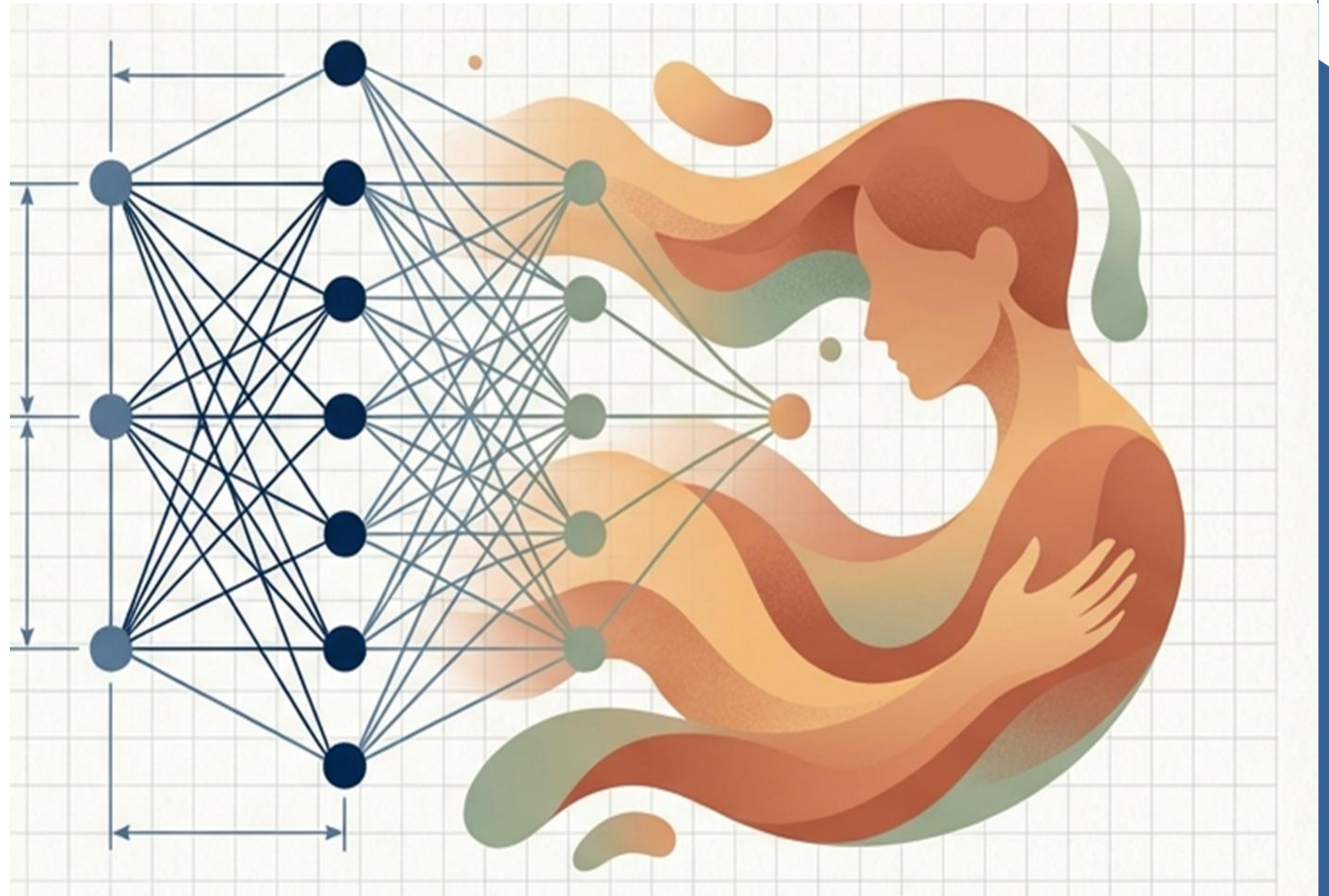
IA în educație

Webinar 17.03.2026

Conf. univ. dr. Cătălin Glava
Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

IA ÎN EDUCAȚIE: de la automatizare și tendință la înțelepciune și inteligență colectivă

Pedagogia este mai importantă decât tehnologia

PRIMATUL PEDAGOGIC: învățarea dictează tehnologia, nu invers!

PEDAGOGIE > TEHNOLOGIE

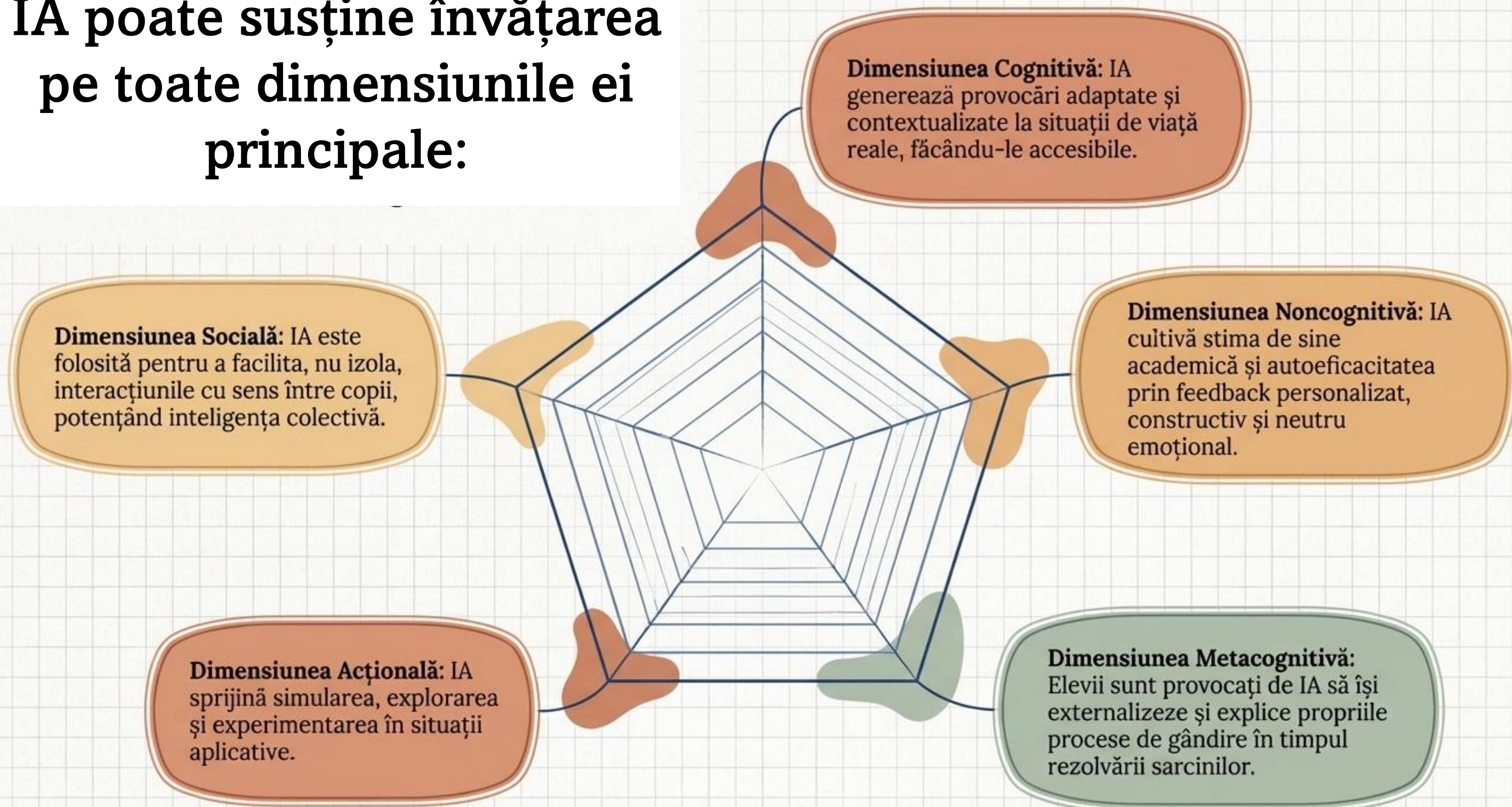
Reflexul Tehnocentric (AȘA NU)

- **Întrebarea greșită:** „Cum putem folosi IA la clasă?”
- **Motivație:** Pentru a face lecțiile mai „spectaculoase” sau moderne.
- **Efect:** Ușurează predarea superficială, fără impact real asupra învățării profunde.

Decizia Pedagogică (AȘA DA)

- **Întrebarea corectă:** „Ce obiective de învățare vrem să atingă elevii?”
- **Motivație:** Pentru a susține învățarea, formarea, incluziunea și starea de bine.
- **Efect:** IA devine un instrument subordonat scopurilor educaționale

IA poate susține învățarea pe toate dimensiunile ei principale:

IA susține învățarea ca procesare de informație

Treapta 2 - ACTIVAREA

IA facilitează apelarea din memoria de lungă durată a cunoștințelor preexistente, necesare pentru înțelegerea noului context.

Treapta 3 - ORGANIZAREA

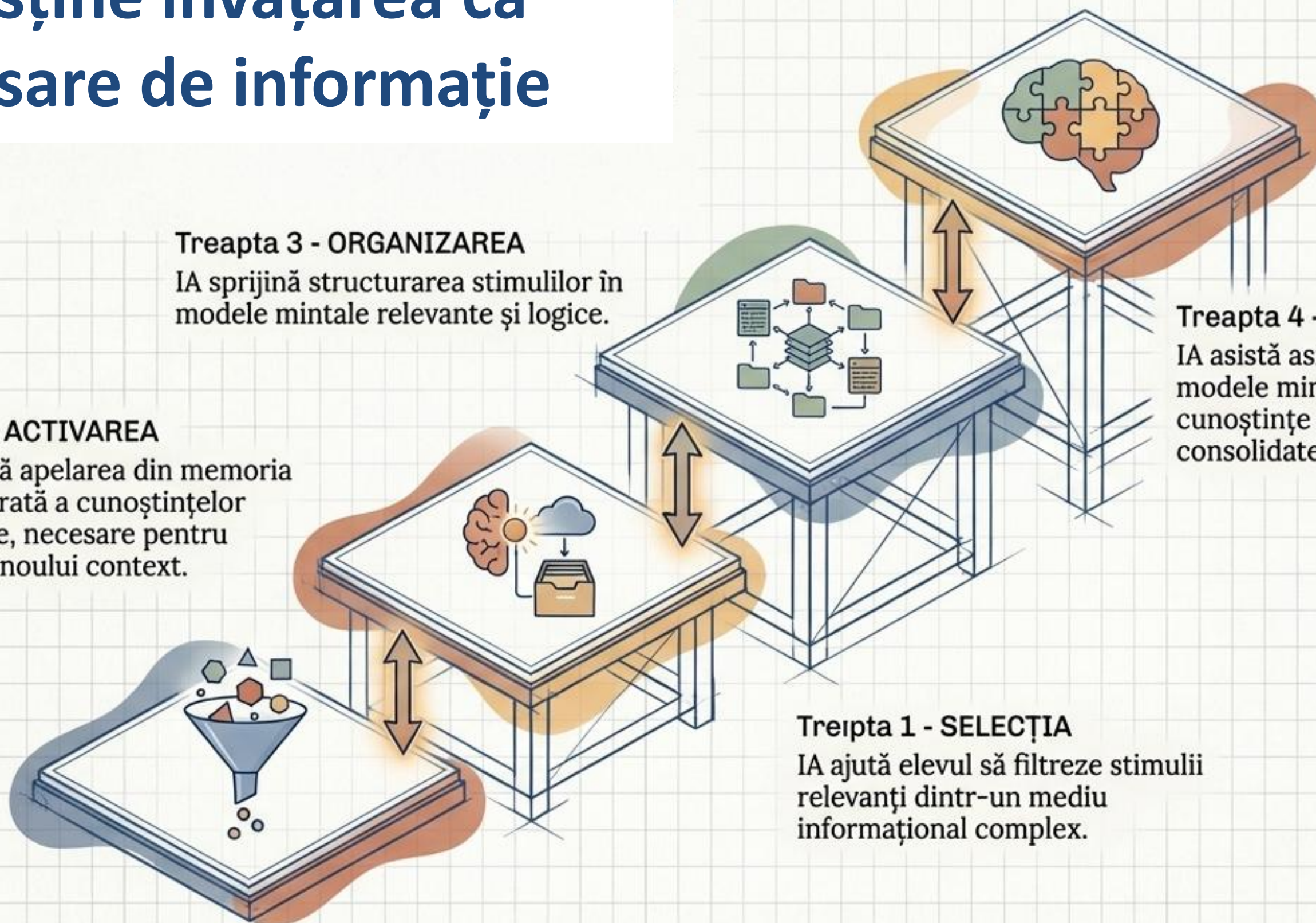
IA sprijină structurarea stimulilor în modele mintale relevante și logice.

Treapta 4 - INTEGRAREA

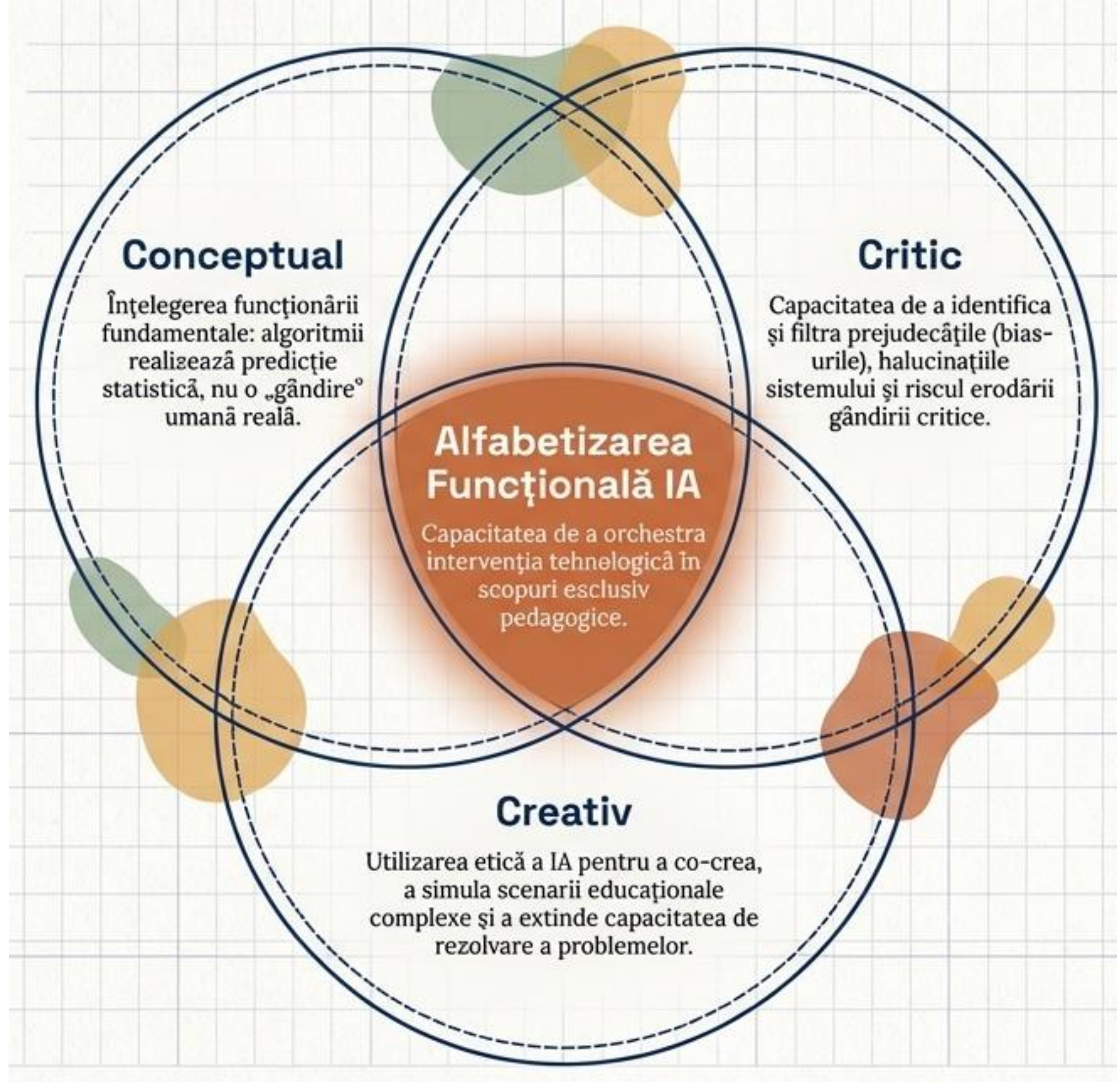
IA asistă asimilarea noilor modele mintale în baza de cunoștințe și abilități deja consolidate ale elevului.

Treapta 1 - selecția

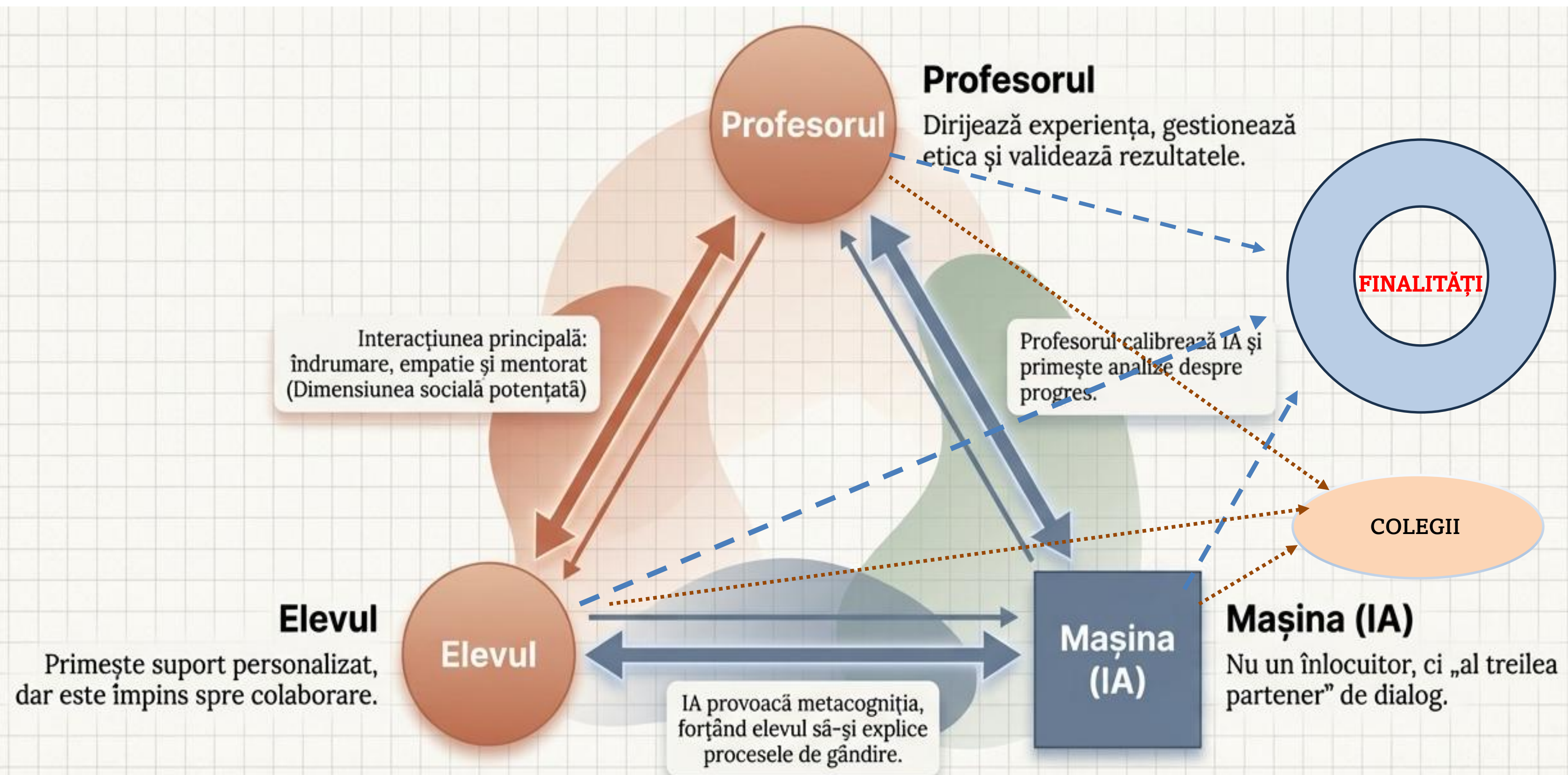
IA ajută elevul să filtreze stimulii relevanți dintr-un mediu informațional complex.

Alfabetizarea pentru IA: Cei trei piloni ai alfabetizării IA (AI Literacy)

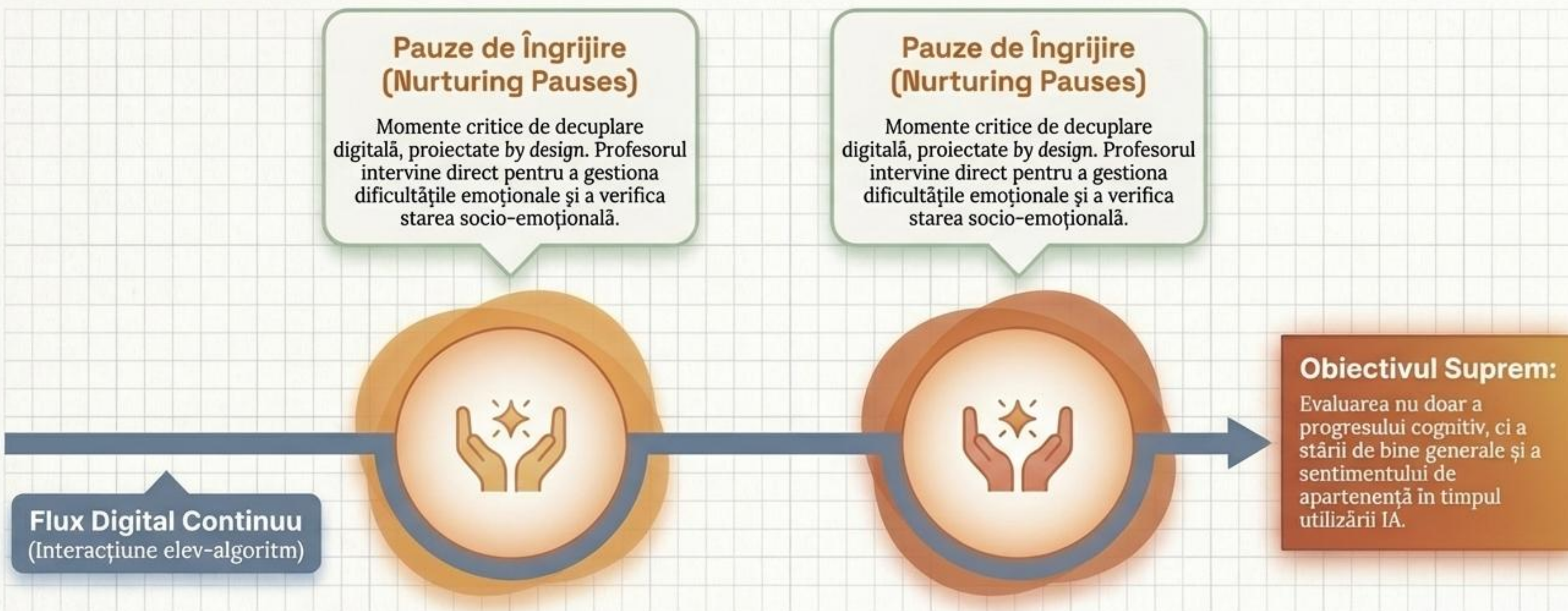

Posibile interacțiuni într-o nouă arhitectură a clasei și a învățării

Etica Grijii (Compassion by Design) Karimi (2025)

Sistemele IA trebuie „îmblânzite” pedagogic pentru a întâmpina nevoile umane

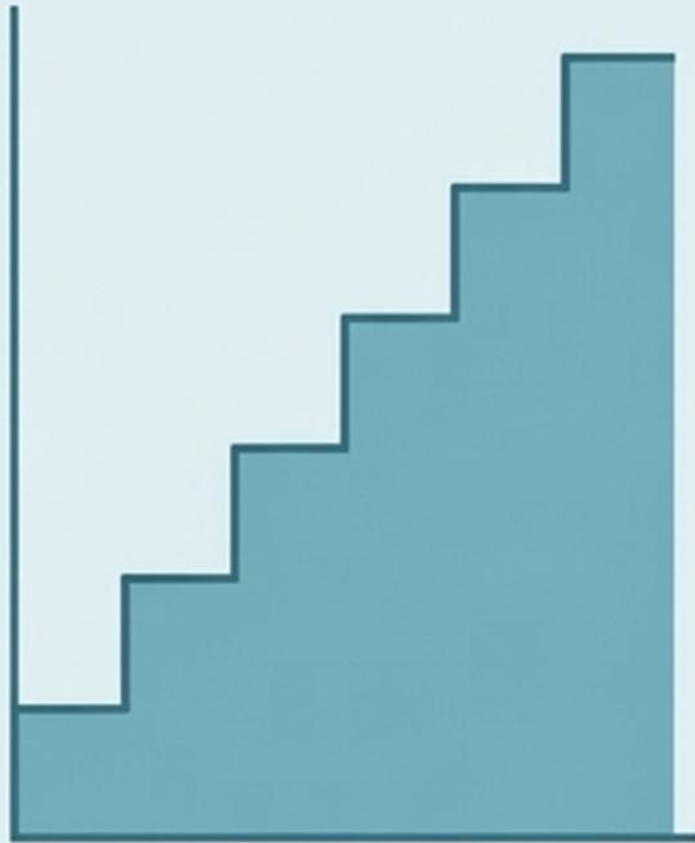

EVALUAREA DIDACTICĂ TRANSFORMATIVĂ

De la note la dialog și feedback

Explorarea continuă a zonei cunoașterii proximale

Evaluarea tradițională

Instrument:

Teste sumative rigide.

Abordare:

Sanționarea erorii.
Eroarea este considerată
punctul final al procesului
de evaluare.

Evaluarea asistată de IA

Instrument:

Sarcini complexe cu
feedback formativ
continuu și monitorizare
în timp real.

Abordare:

Dialog și indicii nuanțate.
Elevul este ghidat să
învețe din eroare,
transformând greșeala
într-o treaptă de învățare.

INCLUZIUNE, ACCESIBILIZARE ȘI ETICĂ EPISTEMICĂ

Abordare multimodală

Utilizarea IA pentru a recunoaște și integra diversitatea de limbaj (suport pentru dialecte locale, limbajul semnelor).

Generarea de rute de învățare personalizate pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES), asigurând o incluziune reală, nu doar teoretică.

Contextualizare

Adaptarea conștientă a instrumentelor IA la contextul cultural și lingvistic propriu al școlii și comunității.

Un scut necesar împotriva „colonialismului digital”, garantând că algoritmi nu șterg identitatea epistemică locală.

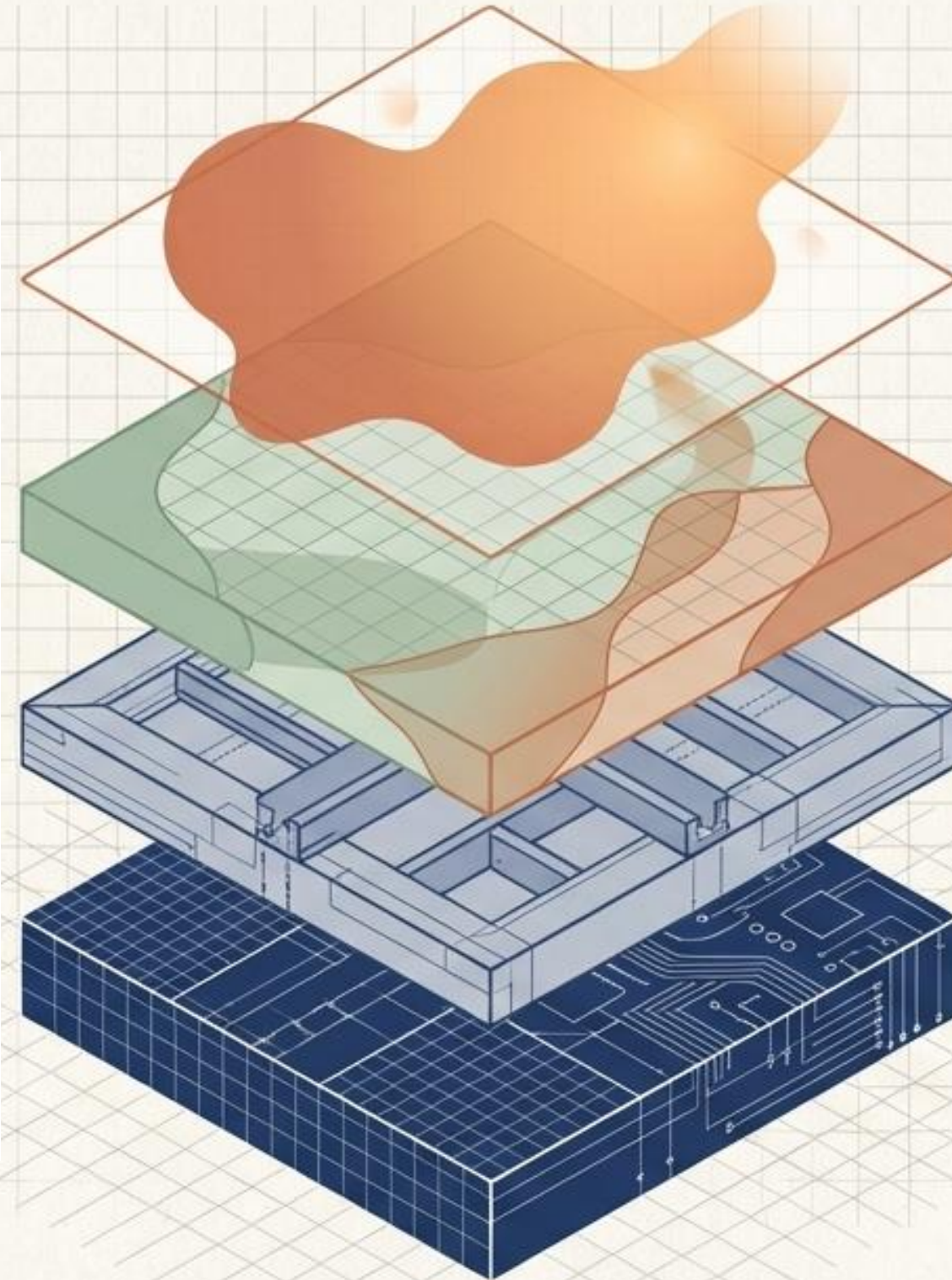
PREZENȚĂ UMANĂ AUGMENTATĂ!

Prezența umană

Etica grijii,
incluziunea și
interacțiuni cu sens

Alfabetizarea IA și
primatul pedagogic

Algoritmi IA și date

Inteligența artificială nu înlocuiește profesorul, ci îi amplifică impactul și rolul pe dimensiunea umană (grijă, înțelepciune)

Delegarea sarcinilor de rutină

Orchestrarea resurselor în sensul atingerii finalităților didactice

Amplificarea mentoratului și a empatiei:

Resurse orientate spre intervenția în momentele critice (Pauze de îngrijire)

Incluziune (prin abordare multimodală și contextualizare)

Interacțiuni cu sens (valorificarea inteligenței colective și co-creare)

În loc de concluzii:

- Într-o lume tot mai automatizată, reflecția lui Herbert A. Simon – „If a man can be replaced by a machine, he should be” („Dacă un om poate fi înlocuit de o mașină, ar trebui să fie.”) – nu exprimă dispreț față de om, ci o chemare la redefinirea rolului uman în raport cu tehnologia. Ea sugerează că adevărata valoare a omului nu constă în activitățile pe care o mașină le poate reproduce, ci în capacitatea sa de a gândi, a crea și a acționa etic. Într-un mod similar, piloții nu spun „zbor cu avionul”, ci „zbor avionul” – o formulare care exprimă control, competență și responsabilitate.
- Omul nu este pasagerul tehnologiei, ci pilotul ei: el decide direcția, scopul și limitele utilizării acesteia. În această logică, progresul tehnologic nu ar trebui să înlocuiască umanitatea, ci să o elibereze de rutină, oferindu-i libertatea de a cultiva acele dimensiuni ale conștiinței și creativității care nicio mașină nu le poate imita.
- Timpul este pentru noi toți o resursă-cheie, noi decidem dacă ni-l pierdem în căutări de informație sau, folosind IA, îl investim în noi înșine, folosindu-l fertil în procesarea ei, construind cunoașterea.

Termenii licenței [CC BY-NC-SA 4.0 Internațional](#)

Această prezentare este distribuită de către Gabriel Glava sub licența ([CC BY-NC-SA](#)).

Ce puteți face cu această prezentare?

Distribui – o puteți prelua, folosi și redistribui în orice mediu sau format sub următorii termeni:

- **Atribuire (BY)** – Trebuie să menționați numele autorului și să oferiți un link către licență. Indicați clar dacă au fost făcute modificări.
- **Necomercial (NC)** – Nu aveți voie să utilizați materialul în scopuri comerciale.
- **Partajare în condiții identice (SA)** – Dacă adaptați, transformați sau construiți pornind de la acest material, trebuie să distribuiți contribuția dvs. sub aceeași licență ([CC BY-NC-SA](#)).

Fără restricții suplimentare. Nu puteți impune restricții legale sau tehnologii care să limiteze drepturile conferite de licență. Oricine poate accesa și reutiliza conținutul în condițiile acestei licențe.

Referință pentru citare

Glava, C. (17 martie 2026). IA în educație. [Prezentare distribuită sub licență [CC BY NC SA 4.0](#)] în cadrul Webinarului Clasa Viitorului și Inteligența Artificială, organizat de Edu Apps.